

ресурсів, а виходити з потенціальних можливостей виробництва. Зі збільшенням масштабів виробничого апарату зростає значення задач, пов'язаних з усебічним і більш раціональним використанням внутрішніх можливостей розвитку виробництва.

Учені третього напрямку [2,11] розглядають потенціал як здатність комплексу ресурсів економічної системи вирішувати поставлені перед нею задачі. Потенціал, на їх думку, - це цілісне уявлення щодо єдності структури і функції об'єкта, прояв їх взаємозв'язку, вираз сукупної можливості колективу для виконання яких-небудь задач.

Визначення поняття потенціалу має не тільки важливе наукове, а й практичне значення, оскільки уявлення про його зміст визначає підхід до його оцінки, вимірювання й управління.

Використана література:

1. Абалкин Л.И. Диалектика социалистической экономики / Л.И. Абалкин. – М.: Экономика, 1981. – 351 с.
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. ансофф ; сокр. пер. с англ.; науч. ред. и авт. предисл. Л.И. Евенко. – М.: экономика, 1989. – 519 с.
3. Архангельский В.Н. Управление научно-техническим прогрессом в машиностроении / В.Н. Архангельский, Л.Е. Зиновьев. – М. : 1983. – 120 с.
4. Большая Советская Энциклопедия : в 30 т./Гл. ред. А.М. Прохоров. – М.: «Советская Энциклопедия», 1975. – [Изд. 3-е.]. – Т.3. – 628с.
5. Вейц В. Потенциальные и кинетические производительные силы мирового хозяйства / В.Вейц. – М.: Изд-во Ком.акад., 1927. – 312 с.
6. Воблый К.Г. Производительные силы Украины / К.Г. Воблый // Техника, экономика и право. Науч. записки ин-та нар. хоз. – 1924. - №4-5. – С.126-149.
7. Маркс К., Энгельс Ф.Соч. – 2-е изд. – М., 1960. – Т. 23. – С.217.
8. Немчинов В.С. Экономико – математические методы и модели / В.С. Немчинов. – М.: Соцэкгиз, 1962. – 410 с.
9. Одегов Ю.Г. Трудовой потенциал предприятия: пути эффективного использования / Ю.Г. Одегов, В.Б. Бучин, К.Л. Андреев; под. ред. Н.А. Иванова. – Саратов: Изд-во Сарат. Ун-та, 1991. – 172 с.
10. Струмилин С.Г. К вопросу об изменении народного благосостояния / С.Г. Струмилин // Вопросы статистики. – 1954. - №5. – С.12-28.
11. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. – метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О.С.Федонін, І. М. Репіна, О.І.Олексюк. – К.:КНЕУ, 2004. - 315с.
12. Черников Д. Эффективность использования производственного потенциала и конечные народнохозяйственные результаты/ Д. Черников // Экономические науки, 1981.- № 10. – С.14-18.
13. Этимологический словарь русского языка/ [по ред. Н. М. Шанского]. – М.: Прозерпина: ТОО «Школа», 1994. – 621 с.

ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО СКЛАДУ І ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРЕПАРАТУ З ІМУНОМОДУЛЮЮЧИМ ЕФЕКТОМ

Манський О.А., к.ф.н., доцент кафедри промислової фармації

Національного фармацевтичного університету

Сайко І.В., к.ф.н., доцент кафедри промислової фармації

Національного фармацевтичного університету

Сучасні темпи і умови життя обумовлюють багато чинників, які негативно впливають на імунну систему людини. Зниження сили імунного захисту призводить до загострення хронічних захворювань і зменшення стійкості організму до вірусних і бактеріальних агентів, особливо коли зростає частота гострих респіраторних захворювань та з'являється ризик виникнення ускладнень застудних захворювань. Посилити імунний потенціал організму можна, приймаючи імуномодулятори, тому створення лікарського засобу природного

походження імуномодельючої дії є актуальним.

Метою досліджень було визначення оптимального складу і обґрунтування технології препарату з імуномодулюючим ефектом. Основною діючою речовиною обрано ліофілізований білок соняшника, імуномодулюючі властивості якого були встановлені у попередніх дослідженнях [2]. Для посилення дії було залучено глікопротеїновий олігопептидний комплекс, який одержав назву мікс-фактор, і також виявляє імуномодулюючий ефект [2]. Мікс-фактор був одержаний і вивчений в Науково-дослідному інституті біології, який входить в структуру Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, під керівництвом проф. Божкова А.І.

При виконанні експерименту використовувались фізико-хімічні та технологічні методи згідно державної фармакопеї України, що забезпечують отримання відтворюваних та достовірних даних [1].

У попередніх дослідженнях було встановлено, що порошок білку соняшнику мав незадовільні показники технологічних властивостей, тому для їх покращення одержували гранулят шляхом вологої грануляції. Як зволожувач була обрана вода очищена [3].

Для посилення імуномодулюючого ефекту до складу препарату було вирішено додати мікс-фактор [2] у вигляді водного розчину, яким замість води очищеної зволожувати порошок білку соняшнику. Гранулят одержували методом вологої грануляції при співвідношенні мікс-фактору і білка 1,1 : 1 відповідно.

Отриманий гранулят був достатньо однорідним за геометричними розмірами, гранули мають округлу, симетричну форму, що має забезпечити в подальшому необхідний рівень плинності. При вивченні гранулометричного складу було встановлено, що переважає фракція з розміром частинок 100 мкм, яка у подальшому використовувалась для дослідів.

Результати визначення насипної щільності, плинності грануляту і куту природного укосу показали: гранулят має достатню плинність і задовільні показники здатності до усадки, що дозволить обійтись без додавання додаткових допоміжних речовин.

Лікарською формою були обрані тверді желатинові капсули, оскільки вони характеризуються високою біодоступністю і цілою низкою переваг, головною з яких є висока точність дозування і майже повна автоматизація технологічного процесу інкапсулювання [4]. Крім того, тверді капсули можна наповнювати сипкими сумішами порошкоподібних або гранульованих речовин, не піддаючи їх дії високих температур, тиску тощо.

Контроль якості наповнених у лабораторних умовах твердих капсул здійснювали відповідно до вимог ДФУ. Було встановлено, що досліджувальний препарат в формі капсул відповідає усім вимогам ДФУ і після вивчення термінів придатності може бути рекомендований до впровадження у промислових умовах. Дослідження одержаних капсул продовжується.

Висновки

1. Розроблено склад з ліофілізованим білком соняшника для наповнення твердих капсул.
2. Обґрунтовано заміну води в якості зволожувача на мікс-фактор при одержанні маси для інкапсулювання.
3. Визначені оптимальні параметри технологічного процесу, при яких отримані капсули відповідають вимогам ДФУ.

Використана література:

1. Державна фармакопея України.— 1-е вид. / Держ. п-во «Науково-експертний фармакопейний центр».— Х.: РІРЕГ, 2001.— 556 с.; Доп. 1.— 2004.— 494 с.; Доп. 2.— 2008.— 620 с.; Доп. 3.— 2009.— 280 с.; Доп. 4.— 2011.— 540 с.
2. Звягинцева О.В. Характеристика неспецифических низкомолекулярных и специфических высокомолекулярных факторов резистентности после действия стрессовых нагрузок у животных разного возраста: дис. ... кандидата биол. наук: 03.00.13 / Звягинцева Оксана Викторовна. – Х., 2012. – 115 с.
3. Манський О.А. Удосконалення складу та технології таблеток з білком соняшника /

О.А. Манський // Аналі Мечніковського інституту. – 2014. – №1. – С. 53-56.

4. Технологія ліків промислового виробництва: підручник для студ.вищ.навч.закл. : в 2-х ч. / В.І. Чуєшов, Є.В. Гладух, І.В. Сайко та ін. – 2-е вид., перероб. і доп. — Х. : НФаУ : Оригінал, 2012. — Ч. 1. — 694 с. : іл.

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ ТРУДА КАК ИСТОЧНИКА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

*Пакула А.Н., студентка 4 курса специальности «Экономика предприятия»
Национального фармацевтического университета*

Актуальность изучения данной темы определяется тем, что во все времена и во всех сферах функционирования человека организованный труд на более высоком уровне при равной его технико-технологической оснащенности обеспечивал достижение более высоких результатов.

В процессе производства в качестве экономического ресурса используется труд. Следует отметить, что в общем комплексе проблем развития предприятия важное место занимает повышение эффективности использования трудовых ресурсов.

При всей важности материально-вещественных элементов производства, трудовые ресурсы выступают решающим фактором повышения качества продукции и определяют эффективность всех сторон производственно-хозяйственной деятельности предприятия.

Повышение эффективности использования рабочей силы на предприятиях во многом означает повышение производительности труда.

К факторам роста производительности труда относятся: уровень развития науки, организация производства, производственный опыт, повышение квалификации работников, материальное и моральное стимулирование труда, совершенствование и модернизация оборудования.

Одним из направлений повышения производительности труда является организация труда на предприятии.

Основными элементами организации труда являются: разделение и кооперация труда и, как их следствие, расстановка работников на производстве; организация рабочих мест; установка распорядка рабочего времени; техническое нормирование труда; организация заработной платы; организация социалистического совершенствования.

Необходимым элементом совершенствования организации труда является также и повышение квалификации рабочих. Это диктуется как непрерывным оснащением производства новой техникой, так и задачей улучшения использования наличного оборудования.

Анализ литературных источников показал что ранее изучением данной темы занимался Кароль Адамецкий, польский экономист, инженер и исследователь теории управления, основатель и первый директор Institute of Scientific Organization (Института научной организации). Также многие другие ученые по разному подходили к важности организации труда на производстве.

Говоров В.П. считал что улучшение организации производства и труда приводит к росту производительности труда, что снижает относительные затраты на заработную плату, способствует ускорению сроков строительства, а это в свою очередь влияет на сокращение накладных расходов. [7.С.180]

Организация труда – это система использования труда работников с целью достижения полезного эффекта. Она способствует рациональному соединению техники и персонала, оптимизирует эффективное использование живого труда, обеспечивает сохранение здоровья работников и повышения удовлетворенности трудом за счет изменения его содержания. [1.С.2]

Шубина Н.Н. считает что главная цель организации производства – создание условий,